

PO BIŘMOVÁNÍ

Mystagogie 2 – Neexistuje žádné poslední slovo

V práci zadaný úkol někdy zakončíme slovy „Hotovo, šéfe!“ V posledních několika letech bychom stejně tak dobře mohli říci, že už máme za sebou pandemii, ať už jsme na ni byli připraveni, nebo ne, ať už jsme byli sami nemocní, nebo ne. Podobně i mystagogie je novým začátkem, současně je ale i poznamenaná cestou, po které jsme během ní šli.

(Starší školní věk / Mládež: 14 – 16 let)

Katecheze č. 2 z cyklu „Akce Batoh“

Nový začátek

Zkušeností a pokusů vyhnout se tomu, aby se biřmování stalo „svátostí rozloučení s církví“, je mnoho a mají společné rysy. Biřmovancům bychom měli nabízet pokračování cesty víry a aktivní zapojení do života společenství, i když je tato pouť zároveň překážkovou dráhou plnou vzestupů a pádů, neúspěchů a úspěchů.

Alespoň jeden faktor je pozitivní: člověk konečně vstupuje do prostoru bez vnějších tlaků. Už neexistují omezení a vydírání typické pro katechezi mladých ve smyslu „pokud nebudeš chodit na přípravu, nemůžeš být biřmován“.

Neexistují žádná konkrétní témata, která by měla být probírána, ani poznatky, které je třeba se naučit: ti, kdo přijali nebo mají přijmout biřmování, jsou ale často zvědaví na to, co přichází, jsou ochotní ke službě a čekají, až se budou moci do nějaké z nich zapojit: je skvělé, když jim můžeme nabídnout nějakou dobrovolnickou činnost.

Mnoho věcí ke změně

Bohužel není snadné překonat tradiční katechetický nebo školní model přípravy a najít nový a nosný způsob sdílení i formace; hrozí proto, že se dřívější skupiny rozpadnou. Často se stává, že po počátečním nadšení skupina zanikne hned na počátku svého fungování, nebo je aktivní jen tak dlouho, dokud má skvělého vůdce, sympatického kněze nebo dokud účastníci nezačnou upřednostňovat jiné aktivity.

Velmi také záleží na tom, jak byla příprava k biřmování zakončena, a na výzvách k pokračování, které jsme třeba nevědomky předávali. Říci: „Přijď na skupinku, uvidíš, že to nebude jako katecheze!“ není ideální pozvánka, i když do přípravy animátoři vloží spoustu energie, všechny pozvou, vyrábí letáky, uspořádají oslavu...

Skupina po biřmování je příležitostí k „Akci Batoh“
– plánování budoucí cesty.

V každém případě je období po biřmování novým začátkem a je dobré spojit se opět dohromady, i když předchozí skupiny ve farnosti měly různý způsob vedení, motivace a osobní cesty mohou být různé, dokonce i protichůdné; i když je mládí věk změn a tisíce nových závazků hrozí zmařením našeho úsilí...

Jedná se o pomalou práci, která vyžaduje vytrvalost a trpělivost, zručnost a představivost, podporu všech a popřípadě součinnost s dalšími vzdělávacími institucemi (sportovní kluby, školy). V několika následujících letech je třeba víc než na praktické aktivity a obsah myslet na vytváření klimatu, stylu a sounáležitosti.

Luciano Meddi v zajímavém článku *Poznámky ke službě mládeži* říká: „V centru skupiny musí být lidé s progresivní potřebou vlastního lidského i náboženského růstu a zrání. Hry, sportovní aktivity, večírky, výlety atd. jsou aktivity, nikoliv účel skupiny, a proto mohou mít i různé úrovně účasti. V žádném případě však nejsou důvodem, pro který se skupina po biřmování schází a kterému se věnuje hlavně její animátor.“

Kolik věcí si nechat

Čas mystagogie – zasvěcení je ale především obdobím, kdy je třeba podívat se zpět na celou dosavadní cestu, zhodnotit ji a ponechat si to, co je užitečné.

Můžeme tomu říkat: „Akce Batoh“. Představte si, že si musíte připravit batoh na horskou túru. Co si s sebou vezmete? Ani příliš mnoho, ani příliš málo. Je nutné pečlivě vybírat, abyste s sebou měli vše a jen to, co potřebujete. Například spaní na pěkné matraci by bylo příjemné, ale nemohu ji nosit na zádech: musím si vystačit s karimatkou. Vzít si s sebou větrovku se může zdát zbytečné, když se vydáte na cestu za slunce, počasí se ale může změnit během okamžiku a vy se můžete dostat do vážných problémů. Je třeba se zastavit, přemýšlet, vybírat, rozhodovat se.

To se děje právě v té fázi dospívání, která odpovídá období po biřmování.

Do našich dětských batohů se mnozí snažili zabalit všechno, co bychom mohli jednou potřebovat. Zkoušela to spousta lidí: maminka se všemi svými starostmi a někdy možná se svou dotěrnou pozorností; tatínek se svými hodnotami (role jsou zaměnitelné); prarodiče se svým způsobem jednání a více či méně inspirativními radami; škola, která do něj vložila mnoho pojmů a vzorců chování; kamarádi hledající alternativní myšlenky; neodbytná církev, která možná ani nepronikla do podstaty naší náboženské zkušenosti; společnost obecně, reklamní sdělení, zpěváci, mediální bombardování, sociální sítě... Všichni říkají: „Tohle budeš v životě opravdu potřebovat, zbytek zahod' a nech si jen tohle.“

Dobrá cesta, po níž je možné se v mystagogické skupině vydat, je posbírat všechny části svého života a zeptat se sám sebe: „Co je příliš těžké a bude mě brzdit? Co si musím ponechat a bez čeho se mohu obejít? Co je skutečně moje?“

Některé příklady

Matka, která je láskyplná a pozorná, je pro harmonický růst dítěte nepostradatelná, ale pokud je příliš přítomná a neodbytná, hrozí, že bude neustále zasahovat a blokovat touhu po samostatnosti a po citové a psychické nezávislosti.

Příliš autoritativní nebo naopak nepřítomný otec vždycky vyvolá nejistotu, a dokud nebude mít mladý člověk odvahu podívat se realitě do očí, nebude schopen stát se zralým, vyrovnaným a zodpovědným dospělým.

Mládež se ptá: A Bůh? Bude pro mě někým nepostradatelným, nebo se bez něj v životě obejdu? Vše záleží na tom, jaký obraz jsem si o něm vytvořil: může být automatem na milosti v pravý čas, přísným otcem připraveným říct ne, přítelem, soudcem... Důležité je mít chuť a čas podívat se hlouběji do svého nitra.

Zde je prostor pro konfrontaci a zrání, které se může v dobré mystagogické skupině odehrát a díky ní si pak mladí lidé mohou dát do batohu jenom to, co je opravdu potřeba.

Na příštích setkáních se budeme snažit řešit jedno téma po druhém.

Autor: Valter Rossi

*S laskavým svolením nakladatelství Elledici překlad a úpravy z Dossier Catechista
2/2021 – 2022 David Žofák.*

CO JE V MÉM BATOHU?

Představte si, že máte batoh, do kterého můžete sbalit vše, co budete potřebovat do života. Všichni nám do něj něco vložili, teď ale přišel čas všechno zkontrolovat, abychom s sebou nenesli příliš mnoho věcí, které nepotřebujeme, nebo abychom nezapomněli něco, co nám může v budoucnu posloužit.

Zkus vyjmenovat lidi, kteří ti dávali nějaké rady do života.

Co si z toho chceš ve svém batohu nechat?

Dostáváš tipy a rady i od lidí, které neznáš?
Od koho?

Myslíš si, že všechny takové rady budou stále užitečné, nebo se bez nich obejdeš?

Nemáš ve svém batohu příliš objemné věci?

Co se ti zdá, že ve tvém batohu chybí?

Napiš, co si chceš
v batohu za
každou cenu
nechat.

